

РЕШЕНИЕ

№ 978

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав,
в публично заседание на 06.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **10442** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 118, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на Н. Т. С. от [населено място], действаща чрез адв. Н. Г., срещу Решение № 1040-21-604/12.10.2023 г. на Директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ - С. град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/21.08.2023 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите, с което на жалбоподателката е отказано изплащане на парично обезщетение за бременност и раждане до 410 календарни дни по чл. 50, ал. 1 и ал. 5 от КСО с начална дата от 03.04.2022г., поради обстоятелството, че към датата на настъпване на временната неработоспособност лицето не е имала качеството „осигурено лице“ по смисъла на § 1, т.3 от ДР на КСО. Жалбоподателката обжалва решението, като моли същото да бъде отменено като незаконосъобразно. Оспорва извода, че няма качеството осигурено лице, тъй като е извършвала трудова дейност и респ. е имала осигурителни права. По подробно изложени съображения се прави

искане съдът да отмени решението и потвърденото с него разпореждане. Претендират се разноси по делото.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ-С. град, чрез процесуалния си представител юрк. Б. оспорва жалбата като неоснователна по мотивите изложени в оспореното решение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът приема за установено следното:

За Н. Т. С. в ТП на НОИ - С. град от „Г, ЕИК[ЕИК], е представено Удостоверение - Приложение № 10 за изплащане на парично обезщетение за бременност и раждане за остатъка до 410 календарни дни по чл. 50, ал. 1 и чл. 51 от КСО от 03.04.2022 г. Във връзка с искането е установено, по данни от Регистъра на трудовите договори, са налични записи за подадено Уведомление по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда (КТ) от „Г” ЕООД за сключен на 01.10.2018 г. трудов договор с жалбоподателката - длъжност „експерт връзки с обществеността” с месечно възнаграждение 2 500,00 лв. В Регистър на осигурените лица (Р.) от дружеството е подавана информация за осигурителен стаж и осигурителен доход за Н. С. от месец октомври 2018 г., но в Регистър „Приходи” на НАП няма данни за внесени осигурителни вноски от дружеството.

Със Заповед № ЗР-5-21-01115324/14.04.2022г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ - С. град е възложено извършване на проверка по разходите на държавното обществено осигуряване на осигурителя „Г” ЕООД. Резултатите от проверката са обобщени в Констативен протокол № П-5-21-01136982/26.05.2022г. Установено е следното:

Дружеството „Г” ЕООД е вписано в Търговския регистър на 24.02.2009г. Считано от 19.05.2017г. едноличен собственик и управител е Л. М. Л., с адрес на седалището в [населено място], ул. „Л. К.” № 73. Декларираната дейност на дружеството е покупка на стоки и други вещи с цел продажба, консултантска, превозна и друга подобна търговска дейност.

В Търговския регистър дружеството е обявявало годишни финансови отчети за периода от 2009 г. до 2015 г. За периода от 2016 г. до 2021 г. не са налични такива.

Дружеството е подавало уведомления по чл. 62, ал.5 от КТ за сключени договори с 10 лица за периода 23.01.2012г. до 03.01.2017г. на длъжности „технически организатор“,

„оператор въвеждане на данни“, „специалист“ и за периода от 26.10.2017г. до 26.05.2022г. на длъжности „технически изпълнител“, „юрисконсулт“, „мениджър уебсайт“, „експерт връзки обществеността“. Пет от трудовите правоотношения са прекратени. В регистър на осигурените лица са подавани данни с вид осигурен „01“ за периода 2012г. – 2016г. за осигурителни доходи с ниски размери, а за периода от 2017г. до 2022г. са подавани данни за осигурителни доходи в размери от 1500лв. до 3000лв. За едноличния собственик Л. са подавани данни с вид осигурен „12“ за периода от месец 10/2017г. до 08/2018г. От дружеството са превеждани осигурителни вноски за периода 2012г. – 2016г. За м. 10.2017г. са преведени частично, а от 11.2017г. до 04.2022г. не са превеждани такива.

От дружество има подадени годишни данъчни декларации по чл. 92 от ЗКПО за 2016 г., 2017 г., 2018 г. и за 2020 г. Декларация за 2019г. също е била подадена, но тя е със статут „некоректна“, т.е. не е приета за редовна поради недостатъци във формата/съдържанието ѝ. За 2018г., и 2020г. от дружеството са подадени декларации с данни за реализирана печалба, макар и минимална.

Дружеството няма регистрирани фискални устройства за периода 2016 г. - 2020 г. и няма данни за регистрирани търговски обекти. Данните по чл.5, ал.4 от КСО са подавани по електронен път с КЕП.

Направен е опит да се изискат обяснения и сведения от представителя на дружеството, но контакт с него не е осъществен, въпреки изпратените съобщения на електронния адрес на дружеството. Изискана проверка от ИА „Главна инспекция по труда“ относно спазване на трудовото законодателство и установяване дали лицата, за които има подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО от „Г“ ЕООД, извършват трудова дейност, не е осъществена, поради невъзможност на контролните органи да открият представител на дружеството.

На основание чл. 108, ал. 6 от КСО, е поискано съдействие от ОД на МВР - В. Т. за установяване на контакт с Л. М. Л., но безуспешно. Получена е информация, че по данни от „ГК -ИС“ на МВР, Л. М. Л. е напуснал Република България на 02.12.2014 г. и след тази дата няма регистрирани влизания на територията на страната.

В рамките на извършваната от ТП на НОИ – С. град проверка е била потърсена за даване на обяснения и сведения и Н. С.. Тя е посочила, че имам безсрочен договор от

01.10.2018г. Работи на пълен работен ден, на длъжност „експерт връзки с обществеността“. Има образователна степен „магистър“ и владее английски език, като дейността ѝ е свързана с превод на документи, данни за продукти, гаранции. Работното ѝ място е бул. Ц. шосе“ – , но последните месеци е работила онлайн, спазвайки извънредните епидемиологични мерки. От месец 11/2021г. била във временна нетрудоспособност по бременност и раждане. Вече била майка и по този повод не посещавала работното си място. Възнаграждението си получавала в брой, на място и в офиса на счетоводната къща в[жк]. Плащането е от г-н М. Д. или от счетоводителите. Не била пътувала в командировка и не била работила за друг работодател. Обясненията са твърде оскъдни относно естеството на извършваната работа и се свеждат до официалната налична информация – за наличие на трудов договор, за длъжността и размера на възнаграждението. Не става ясно каква е връзка на посочените лица, от които е получавала заплата с дружеството осигурител. Направена е проверка относно сочения адрес, при която е установено, че няма данни дружеството да е държало офис там.

От контролните органи на ТП на НОИ - С. са изпратени по реда на чл. 44 - 46 от АПК писма за събиране на сведения и пояснения и до другите лица, за които от дружеството са подавани уведомления за сключени и/или прекратени трудови договори и данни по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО в рамките на периода 10.2017г. – 04.2022г., а именно: Г. М., В. К., Ц. В., Ц. Д., К. И.. Писмата до Ц. В. и Ц. Д. са се върнали като „непотърсени“, това до В. К. - с отбелязване „преместен“, в отговор Г. М. е отрекъл да е подписвал трудов договор с дружеството, К. И. – също.

При тези установявания е прието, че от „Г“ ЕООД е извършвана стопанска дейност за времето от 2012г. до 2016г., а за периода от 10.2017г. до 04.2022г. не е извършвана търговска дейност, която да предполага наемане на лица по трудов договор за осъществяването ѝ, респ. е изведен извод, че лицата, за които са подавани данни като осигурени лица след 10.2017г. не са извършвали реално трудова дейност и респ. те не са били осигурени по смисъла на осигурителното законодателство и че осигурителните вноски в случая са недължими, тъй като не са възникнали осигурителни правоотношения.

В тази връзка, на основание чл. 108, ал. 1, т. 3 от КСО, от контролен орган на ТП на

НОИ - С. град са издадени Задължителни предписания № ЗД-1-21-01136945 от 26.05.2022г. на дружеството за заличаване на подадените данни по чл. 5, ал. 4 от КСО в частност за Н. С.. Няма данни предписанията да се връчени или да е извършено служебно заличаване на данните.

При тези обстоятелства е издадено Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/21.08.2023 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите, с което на основание чл.40, ал.3, от КСО и чл. 47, ал.1 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване е отказано изплащане на паричното обезщетение за временна неработоспособност (ПОВН) поради бременност и раждане за остатъка до 410 календарни дни по чл 5.0, ал.1 и ал. от КСО. Разпореждането е мотивирано с обстоятелството, че Н. С. не е била осигурено лице по смисъла на чл. 10 от КСО и § 1, ал. 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби (ДР) на КСО, поради невъзникнало осигурително правоотношение съгласно чл. 10, ал.1 от КСО - за лицето са били подадени неправомерно данни по реда на чл. 5, ал, 4 от КСО, тъй като не е имало качеството осигурено лице.

Разпореждането е обжалвано по административен ред. С Решение № 1040-21-604/12.10.2023 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ - С. град жалбата срещу разпореждането е отхвърлена.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от лице по чл. 147, ал. 1 от АПК, за което оспореният административен акт създава задължения, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, във вр. с чл. 118, ал. 1 от КСО, срещу подлежащо на съдебен контрол на основание чл. 118, ал. 1 от КСО решение на Директора на ТП на НОИ–С. град, поради което е процесуално допустима.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган. При издаването му е спазена предвидената в закона форма, съобразно изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК. Потвърденото разпореждане е издадено от ръководител по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ – С.-град. Обжалвано е по административен ред и в резултат на проведено производство по чл. 117, ал. 2, т. 2 от КСО е постановено и оспореното решение. В него са посочени последователно извършените

действия, изложени са фактически и правни изводи. Формулиран е ясен диспозитив. Съдържа информация за реда, срока и органа, пред който подлежи на обжалване. В мотивите на акта се съдържат фактическите и правни основания за постановяването му, а в разпоредителната част волеизявлението на органа. В производството по административен контрол за законосъобразност не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, представляващи основание за отмяната му. Въз основа на изложеното не се откриват отменителни основания по чл. 146, т. 1, т. 2 и т. 3 от АПК.

При преценката на съответствието на акта с материалния закон, съдът съобрази следното:

Съгласно чл. 48а от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за бременност и раждане вместо трудово възнаграждение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Нормата на чл. 10, ал. 1 от КСО урежда, че осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ. Легална дефиниция за понятието "осигурено лице" е дадена в § 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която "осигурено лице" е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. В практиката си Върховния административен съд трайно приема, че от съдържанието на цитираното определение за осигурено лице следва, че едно от условията, на които е необходимо да отговаря лицето, за да се счита за осигурено, е то да извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 от КСО (в този смисъл са решение № 314/2016 г. по а. д. № 3171/2015 г. на ВАС, решение № 211/2016 г. по а. д. № 3681/2015 г. на ВАС, решение № 292/11.01.2017 г. по а. д. № 14312/2015 г. на ВАС, решение № 220/2014 г. по а. д. № 12497/2013 г. на ВАС и други). Следователно наличието на трудов договор само по себе си не е достатъчно, за да възникне осигурително правоотношение с произтичащите от него права на обезщетение, тъй

като липсва идентичност между трудовото и осигурителното правоотношение. Наличието на трудово правоотношение обикновено води до възникване на осигурително правоотношение, но не винаги. Лицето трябва реално да осъществява трудова дейност в рамките на това правоотношение. Респ. ако лицето не е извършвало трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване, то няма посоченото по-горе качество и не може да получава претендираните осигурителни плащания. Доказателствената тежест за установяване на реално положение труд е на самото лице (така Решение № 2524 от 18.02.2020 г. на ВАС по адм. д. № 12220/2019 г.). Жалбоподателката не е провела успешно пълно и главно доказване на относимия доказателствен факт, а именно, че реално е осъществявала трудова дейност в полза на дружеството „Г“ ЕООД. След като не е упражнявала дейност за това дружество правилно и законосъобразно ръководителят по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ – С.-град е постановил отказ за изплащане на търсеното обезщетение.

По изложените съображения съдът приема, че оспореното решение е законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена. При този изход от спора ответната страна има право на разноски. Същите са поискани своевременно от участвалия по делото процесуален представител. На основание чл. 143, ал. 4 от АПК в полза на ответника следва да се присъдят съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение. Същите се определят по реда на чл. 24 от Наредбата за правна помощ и се присъждат в размер на 100 лв.

Мотивиран от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, трето отделение, 15 - ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. Т. С. от [населено място], действаща чрез адв. Н. Г., срещу Решение № 1040-21-604/12.10.2023 г. на Директора на Териториално поделение (ТП) на НОИ - С. град, с което е отхвърлена жалбата ѝ срещу Разпореждане № О-21-999-00-[ЕГН]/21.08.2023 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите

ОСЪЖДА Н. Т. С. от [населено място] да заплати на Териториално поделение НОИ – С.-град съдебни разноси в размер на 100 (сто) лева за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14– дневен срок от получаването му пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: